

Vitenskapskomiteen for mattrygghet
Postboks 4404
Nydalén
0403 OSLO

Deres ref:
Vår ref: 2013/207752
Dato: 10.12.2013
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

VKM - BESTILLING AV VURDERINGER ANGÅENDE AGRILUS PLANIPENNIS

Mattilsynet vil med dette bestille en vurdering av sannsynlighet for introduksjon (innførsel og etablering), sannsynlighet for spredning, og potensiale for skade av *Agrilus planipennis* i Norge, samt en vurdering av effektiviteten av aktuelle plantesanitære tiltak rettet mot de viktigste potensielle innførselsveiene for denne arten.

Mattilsynet vil benytte VKMs vurdering som grunnlag for å vurdere om *Agrilus planipennis* bør reguleres som en karanteneskadegjører i Norge, og i så fall hvilke risikoreducerende plantesanitære tiltak som bør settes i verk for å hindre introduksjon.

Bakgrunn

Agrilus planipennis er rapportert som en planteskadegjører bl.a. på ask (arter i slekta *Fraxinus*). Den er oppført på EPPOs A2 liste, hvilket innebærer at EPPO anbefaler at medlemsland som befinner seg i risikoutsatt område, regulerer arten som en karanteneskadegjører. Begrunnelsen for denne anbefaling framgår av arbeidet med Pest Risk Analysis som er gjennomført i EPPO (se listen under Data nedenfor). EPPO har også utviklet en standard med anbefalte kontrolltiltak med sikte på å utrydde eller isolere et eventuelt utbrudd av *A. planipennis*.

Agrilus planipennis er aldri påvist i Norge. Arten finnes utbredt i Asia og er introdusert til deler av USA og Canada. Det har vært antatt at smittet treemballasje kan ha vært innførselsveien til USA/Canada. I Europa er arten kun rapportert fra Russland, der det er utbrudd i Moskva-området (spesielt på *Fraxinus pennsylvanica*, en innført amerikansk art av ask).

I EUs plantehelseregelverk (jf Council Directive 2000/29) er *Agrilus planipennis* regulert ved at innførsel av arten (knyttet til planter, tre og bark av *Fraxinus*, *Juglans mandshurica*, *Ulmus davidiana*, *Ulmus parvifolia*, *Pterocarya rhoifolia* med opprinnelse i Canada, Kina, Japan, Mongolia, Republic of Korea, Russland, Taiwan og USA) er forbudt. For innførsel av planter og formeringsmateriale, tre, flis og bark av de navngitte vertplantene er det spesifikke krav for å hindre innførsel av *Agrilus planipennis*. EFSA har i tillegg gitt en vurdering av en type varmebehandling av tre foreslått som et alternativt krav ved import.

Data

EPPO PRA: Pest Risk Analysis for *Agrilus planipennis* September 2013, 13-18746

http://www.eppo.int/QUARANTINE/Pest_Risk_Analysis/PRAdocs_insects/13-18746_PRA_Agrilus_planipennis.pdf

EPPO Data sheets on quarantine pests - *Agrilus planipennis*

Extracts of reports of EPPO Meetings - *Agrilus planipennis*

http://www.eppo.org/QUARANTINE/Pest_Risk_Analysis/extracts/05-12028_agrilus_planipennis.doc

EPPO Reporting Service 2007/067

PQR - EPPO Plant Quarantine Data Retrieval System 5.0 (21.1.2013)

Baranchikov Y, Mozolevskaya E, Yurchenko G, Kenis M (2008) Occurrence of the emerald ash borer, *Agrilus planipennis* in Russia and its potential impact on European forestry. Bulletin OEPP/EPPO Bulletin 38(2), 233-238

EPPO standard PM9/14: *Agrilus planipennis*: procedures for official control WPPR 13-18886¹

EU

Council Directive 2000/29 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2000L0029:20130411:EN:PDF>

Annex II, part A, Section I, point 1.1 og Annex IV Part A, Section I, point 11.4 2.3, 2.4 og 2.5

EFSA Panel on Plant Health (PLH), 2011. Scientific Opinion on a technical file submitted by the US Authorities to support a request to list a new option among the EU import requirements for wood of *Agrilus planipennis* host plants. EFSA Journal, 9(7):2185, 51 pp.

Mattilsynets data om import av planter og formeringsmateriale av *Fraxinus* 2011-29.8.2013 er vedlagt.

Oppdrag

På bakgrunn av hva som i dag er kjent om handelsmønstre og utbredelse og biologi for arten, ønsker Mattilsynet en vurdering av relevans av den nylig reviderte EPPOs PRA for *Agrilus planipennis* for norske forhold. I vurderingen ønskes det spesielt fokus på:

1. Sannsynlighet for innførsel til Norge, herunder vurdering av hvilke innførselsveier som i dag representerer den høyeste sannsynligheten for innførsel av *A. planipennis* til Norge, samt vurdering av sannsynlighet for naturlig spredning inn til Norge fra områder hvor arten forekommer i dag.
2. Sannsynlighet for etablering og videre spredning etter en etablering i Norge.
3. Skadepotensialet på dyrkede planter, grøntanlegg og vill vegetasjon i Norge (spesielt på *Fraxinus excelsior*).
4. Effektivitet av de risikoreduserende tiltak som er beskrevet i EPPO PRA og i EU Council Directive 2000/29 Annex IV Part A, Section I, point 11.4, 2.3, 2.4 og 2.5, knyttet til innførsel av planter og formeringsmateriale, tre (tømmer, trelast, ved og flis) og bark.

Tidsramme

Ønsket ferdigstilling av vurderingen: innen 30. september 2014.

---

¹ Dokumentet er den versjonen som ble lagt fram for EPPO Council september 2013 og vedlegges bestillingen. Endelig versjon av dokumentet forventes å bli publisert i EPPO Bulletin høsten 2013.

Vurderingene ønskes på engelsk. En engelsk oversettelse av beskrivelsen av oppdraget vil bli ettersendt denne bestillingen.

Med hilsen

Are Tømmerberg Sletta
seksjonssjef Seksjon planter, økologi og GM

Vedlegg: 2
